

Analyse Brussels regeerakkoord 2019 – 2024

De structurele aanpak van racisme vraagt meer ambitie!

De nieuwe Brusselse regering besteedt **veel aandacht aan het beleidsthema racisme en discriminatie**. De regering zal *“haar arsenaal om discriminatie te bestrijden uitbreiden met transversale en operationele maatregelen om zo alle bevoegdheidsdomeinen te omvatten.”* (p. 45). Zonder het met zoveel woorden te zeggen, komt dit neer op **een verdieping van het - nog niet uitgevoerde en weinig ambitieuze - Brussels actieplan tegen racisme¹**.

ORBITvzw stelt vast dat **de Brusselse regering een aantal evidente opportuniteiten laat liggen**. [In tegenstelling tot de VGC](#) besteedt de regering zeer weinig aandacht aan sterk diversiteitsbeleid. Meer diversiteit bij het eigen personeel, de sport- en onderwijswereld is een belangrijke hefboom om structureel racisme te dwarsbomen. Tegelijk dient de regering een versnelling hoger te schakelen om proactieve praktijktesten nu reeds in te voeren, gekoppeld aan meer sancties en aandacht voor slachtoffers.

Wat staat in het regeerakkoord over de aanpak van racisme?

De Brussel regering wil de verdieping van het Brussels actieplan concreet maken door een reeks nieuwe maatregelen. Onder meer door:

- een **campagne om de meldingsbereidheid te verhogen** en te **sensibiliseren over hate speech**. Dit gaat gepaard met een **betere ondersteuning van organisaties die slachtoffers begeleiden** (p. 46)
- de oprichting van een **onthaal voor slachtoffers van cyberaanvallen** en van **hate speech op sociale media** (p. 124)
- **projectoproepen** om innovatieve aanpakken van racisme te stimuleren (p. 46-47)
- een onderzoek om te zien of de **meldingsplicht** die nu voor Actiris geldt naar andere arbeidsbemiddelaars zoals uitzendkantoren kan worden uitgebreid (p. 46)
- een **actieplan tegen etnisch profileren** (p. 124)
- meer aandacht voor de **geschiedenis van migratie, kolonisatie, discriminatie in de leerplannen van scholen** (p. 48)
- een denkoefening over **dekolonisering van de publieke ruimte** (p. 49).

Op vlak van **huisvesting** maakt de regering werk van het **verminderen van het risico op discriminatie via structurele maatregelen**, zoals de oprichting van een waarborgfonds, een

---

¹ Dit actieplan werd net voor het einde van de legislatuur (maart 2019) gelanceerd door ex- staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets. Het kon daarom niet uitgevoerd worden. Het plan straalde voorts weinig ambitie uit: het bestond vooral uit reeds genomen maatregelen, maatregelen die al een verplichting waren en sensibiliseringsacties.

huurbemiddelingsmechanisme of het louter subsidiëren van geconventioneerde huurders (p. 13 en 16-17).

Meer nadruk op sanctionering

In vergelijking met het vorige Brusselse regeerakkoord, wil deze nieuwe **regering meer inzetten op sanctionering** (p. 26 en 45-46):

- ze zal **nagaan of er proactief kan opgetreden worden via blinde praktijktesten**, vooral op vlak van huisvesting en de arbeidsmarkt.
- ze voorziet **meer menselijke middelen voor de inspecties om het aantal praktijktesten te verhogen**.
- Ze wil dat het **huidige sanctiebeleid wordt geëvalueerd. Ontradende sancties** worden ingevoerd.

Het lijkt er echter sterk op dat we **nog enkele jaren zullen moeten wachten op een effectieve toepassing van deze ontradende sancties en proactieve praktijktesten**. Er wordt namelijk veel voorbehoud ingebouwd: eerst evalueren, dan pas het huidige beleid aanpassen. Nochtans is de nood op dit vlak nu reeds duidelijk.

Positief punt is wel dat de regering zal inzetten op het **verzamelen van datamining** (gewestelijke en sectorale socio-economische monitoring) om discriminatie gemakkelijker te bewijzen (p. 26). Daarnaast zal de **“tuchtregeling voor statutaire personeelsleden, met respect voor de rechten van de verdediging, vereenvoudigd worden om seksisme, racisme en pesten doeltreffender te kunnen bestrijden”** (p.115).

Enkele gemiste kansen

De regering **laat na haar subsidiebeleid als hefboom te gebruiken om racisme in de Brusselse sportwereld aan te pakken**, of om bijvoorbeeld het **aantal leerkrachten met een migratiegeschiedenis te verhogen** via pilootprojecten.

Het is voorts **niet duidelijk hoe ambitieus ze is op vlak van het diversiteitsbeleid van haar eigen personeel**. Er zijn geen streefcijfers specifiek voor mensen met een migratieachtergrond. Aangezien er niets vermeld staat over het verbod op levensbeschouwelijke kentekens voor loketfuncties, ziet het er naar uit dat dit verbod wordt aangehouden. Nochtans is dit in de Brusselse demografische context een grote drempel in het streven naar representativiteit en in het wegwerken van de etnische tewerkstellingskloof op vlak van gender en van migratieachtergrond. **Een inclusieve neutraliteit die de nadruk legt op neutraal gedrag zou veel winst opleveren**.

De regering had ook inspiratie kunnen halen uit de maatregelen die ze voorziet voor de rechten van de vrouwen: het **streven naar een gelijke vertegenwoordiging in verschillende bestuursorganen** is ook broodnodig voor vrouwen en mannen met een migratieachtergrond. Naast gendersensibiliteit voor nieuwe beleidsmaatregelen, is ook **“migratieachtergrondsensibiliteit” nodig**.

Betrokkenheid van het middenveld

Het regeerakkoord **zet sterk in op burgerparticipatie en participatie van het middenveld**: bij de aanpak van discriminatie wil de regering slachtoffers van discriminatie en het verenigingsleven betrekken.

ORBIT pleit ervoor om ook bij de organisatie van participatie voor andere beleidsdomeinen systematisch een diversiteitstoets te hanteren. Deze toets dient ook representativiteit van mensen met een migratieachtergrond na te streven.

Mensen met een migratieachtergrond zijn geen transversale doelgroep

Dit brengt ons bij het **voornaamste pijnpunt** van het regeerakkoord: in tegenstelling tot jongeren, alleenstaande ouders, vrouwen, senioren, kortgeschoolden, ... worden **mensen met een migratieachtergrond niet als expliciete doelgroep erkend**. De beleidsmaatregelen voor kwalitatief, toegankelijk onderwijs, werk, gezondheidszorg, huisvesting besteden geen aandacht aan de specifieke drempels die mensen met een migratieachtergrond ervaren. Dit is **tegenstrijdig met de intentie om transversale maatregelen in alle beleidsdomeinen te voeren rond discriminatie** (p. 45). Deze regering lijkt er - ten onrechte - van uit te gaan dat ze via de andere doelgroepen ook mensen met migratieachtergrond zal bereiken. Deze blinde vlek zou ertoe kunnen leiden dat het beleid wel op vrouwen, jongeren, senioren ... afgestemd is, maar te weinig op vrouwen, jongeren, senioren ... met een migratieachtergrond. **Op vlak van arbeidsmarkt houdt de Brusselse regering bijvoorbeeld geen rekening met de bestaande etnostratificatie** (diversiteitsbarometer Werk van Unia). Kortom, een intersectionele bril dient zich aan, los van de aandacht voor meervoudige discriminatie (p. 45).

Conclusie

De nieuwe Brusselse regering neemt racisme en discriminatie ernstig, maar laat evidente opportuniteiten liggen. De nadruk op betrokkenheid van het middenveld bij het beleid zal voor ORBIT een gelegenheid zijn om daarover in gesprek te gaan. **Onder meer over het erkennen van mensen met een migratieachtergrond als volwaardige doelgroep in alle beleidsdomeinen, vanuit een intersectionele bril, het nu reeds invoeren van proactieve praktijktesten, ontradende sancties en de nodige verdieping van het eigen diversiteitsbeleid.** Het zal er ook op aankomen om de ambitieuze maatregelen ook effectief waar te maken.

ORBIT zal deze analyse delen met de collega's van de *Coalitie voor een interfederaal actieplan tegen racisme* en met de nieuwe ministers en Brusselse parlementsleden.

Contact: Thomas Peeters – ORBIT stafmedewerker racisme thomas@orbitvzw.be

www.orbitvzw.be